

**Derewel ana
Yakuba
sə vinde ata awan
Adakay way pə deftere a anan**

Yakuba a vinden ayak derewel a anan nà, anà dɔ a Yesu ahay kwa aha ataya awan. A jan atan ayak nà, dɔ a Yesu ahay ti i njahay pə kərtek a nə kəkəmaw. Adaf nga pə Yesu nà, a lagay dɔ nə pi mer su way lele aya awan. Kak matana bay nà, adaf nga a tinen pə Yesu kə tərak kawa way ma mac awan. A jan atan ayak dukwen, t̄ə pəlay kəlire a Mbərom, aday t̄ə dɔfan apan anà 'am a Mbərom re.

Nga sa 'am ahay

Pəlen kəlire a Mbərom (1.1-18)

Dakay anan adaf nga anak nà, ma mac a bay ti mer su way (1.19 - 2.26)

Sənen pa 'am a kwanay saa ja (3.1 - 5.6)

Aga ngatay ta sa ga amboh (5.7-20)

¹ Sə vindek ayak 'am a anan nə nen Yakuba, nen dɔ si mer su way ana Mbərom aday dɔ si mer su way ana Bahay a mənuko Yesu Almasihu re.

Na jak anan ayak 'am anà dɔ a Yesu ahay ma ta 'am a pə daliyugo fok ataya awan.

Mbərom a dakan anan kəlire anà dɔ sa daf apan nga ataya awan

² Mərak uno ahay, à alay a dɔce ahay bayak a cara cara tə njadək kwanay cəna, tislən adəka nə mivəl. ³ Angamaw? Anga dɔce ahay tə njadək kwanay nà, adaf nga a kwanay i har. Ata ki mben

apan sə tavay njənjən kutok. ⁴ Tiven njənjən pə luvon pə luvon aday kə tərən dō ma san nga aya lele. Ata, anjahay a kwanay i ndav wa lele kutok.

⁵ Kəlire* nà, way lele awan. Anga nan, kak kəlire a kəcan à dōwan a nà, â cəce pi zek a Mbərom a wa. Mbərom winen azay a bay, a taa varan way anà dō sə cəce panan wa ataya fok, mənɲəna sə gafan atan pa 'am. I varan anan kəlire anà dō sə cəce ata acəkan. ⁶ Əna, kak dōwan a i cəce kəlire pə Mbərom wa ite nà, â daf nga pə Mbərom awan mənɲəna hiyem hiyem aday. Anga kak dōwan a cəce tə hiyem hiyem a cəna, winen kawa məsugurndolon sə a'am, mad sa tan 'am so kəray ata awan. ⁷ Dō matanan ata cəna, â sa jəka i njad way pə Bahay a mənuko wa bay. ⁸ Anga abayak nga anahan aya pə Mbərom nə cuwcew, idə zuhhwe pə Mbərom, aday alay faram faram ta man maza aya awan. A san nga anahan bay.

Dō sə zlile ahay tu dō mətawak aya awan.

⁹ Dō inde à wulen a kwanay, winen mətawak a nà, â taslay mivel, anga Mbərom kə cakafak anan anan nga. ¹⁰ Aday dō inde zlile awan à wulen a kwanay ite nà, â taslay mivel, anga Mbərom kə mak anan anan nga à məndak. Bina abay a san zle, i mac kawa avərez sə way ahay. ¹¹ Pac kə dəvak dō'a cəna, avərez sə way ahay ti butoy, ti guce tə arəba a tinen ataya təke. Matanan re, dō sə zlile ahay dukwen ti lize à alay a tinen apan ti ga mer su way a tinen ahay ata awan.

Dəce tə way sə sapat dō ahay ataya awan

---

* **1:5** Kəlire a anan nà, madan bay, əna asan way ana Apasay a Mbərom.

¹² Mbərom i daf alay sə mazlaḅ anahan pu dō sə tavan anà dēce duwurra ata awan. Anga azanan dēce ahay tə ndəvak cəna, i təma magwagway, kawa ana Mbərom a sə zlapay anga dō sə pəlay anan ataya awan. Magwagway anahan a nə sifa sa ndav bay ata awan.

¹³ Way ahay ta sak a njak anan dōwan a nà, â sa jəka Mbərom sə njəkan anan bay. Anga dōwan inde sa mba apan sə njəkan uda anà Mbərom ibay, aday winen a dukwen a njəkan uda anà dōwan bay re. ¹⁴ Sa njak dō aday sa ga way lelibay aya cəna, ubor sə way a lelibay ataya cite. ¹⁵ Ubor sə way ù dō inde nà, i wahay ines, ines kə hərək nà, ata dō i mac kutok. ¹⁶ Anga nan kutok, mərək uno ahay, dōwan â sa njak kwanay bay. ¹⁷ Anga way a lele aya fok ta nay ahay nà, pə cakay ana Mbərom a wa, winen dō sə ndakay atə pac tatə kiya tə mawuzlawazl aya təkə fok. Way ataya nà, tə slahay ù doh, ti mbəsak kwanay à luvon inde. Əna zek a Mbərom nà, a mbəḍa kawa awan ataya itəbay. ¹⁸ A zlan à nga sə varak uko sifa ta 'am anahan dīdek awan. Ata aday dē təra dō mama'am aya à wulen su way anahan mə ndakay aya wa kutok.

Sa pak sləmay pa 'am a Mbərom, aday sa ga anan mer sū way awan

¹⁹ Mərək uno ahay, bayiken pa 'am a anan aday: Lele cəna, kuwaya â lah sa pak sləmay aday i saa mbəḍa pa 'am ahay nà, na. A saa mbəḍa pa 'am ahay bəse bəse bay, â saa ga mivel bəse bəse bay re. ²⁰ Anga dō kà sak a ga mivel cəna, a mba apan sa ga way lele aya sa zlan à nga anà Mbərom sabay. ²¹ Anga nan kutok, mbəsiken anan abayak nga a

kwanay lelibay aya fok. Kí gen ines ahay sabay re. Men anan nga a kwanay anà vo a Mbərom, aday təmihen anan 'am anahan sə zəvak ikwen à mivél a kwanay inde ata awan. 'Am anahan ata nà, i mba apan sa tam kwanay pə way ahay wa re.

²² Anga nan kutok, kâ saa tislen mivél sə sləne anan 'am a Mbərom dəkdek cəna coy bay. Ki gen matanan nà, ata kə sapiten nga a kwanay bugol. Lele cəna, gen anan way ana 'am a Mbərom sa jak ikwen sa ga ata re. ²³ Do kə pəkak sləmay pa 'am a Mbərom, aday kə ngəmak sa ga kawa anahan sə sləne ata bay nà, ata winen a ga minje tu do sa ca idé à malam inde. A canan anà zek anahan a ca kəməw, ²⁴ a daf anan malam cəna, a mbədək anan à nga tə way anahan sa cay apan à malam inde ata awan. ²⁵ 'Am a Mbərom nà, winen 'am lele awan, a var məgala sə təmay do à atahasl wa. Anga nan, dowan a kà cak apan aday kə mbədəkek anan à nga wa bay, a ga anan mer su way a nà, Mbərom i daf apan alay sə bahay anahan pə way anahan sa ga ataya awan.

²⁶ Dowan a inde kə bayakak winen do sə pərahan azar anà 'am a Mbərom, aday kə mbəsakak sa ja 'am so bay cəna, a gədan mungwalay anà nga anahan. Kə zluwek adəka, a pərahan azar anà 'am ata tə dīdek a bay. ²⁷ Anga cəved lele sə pərahan azar anà 'am a bəbay a mənuko Mbərom cəna, həna: Sa gan nga anà wan mətawak ahay pi zek tə mədukway sə uwar aya awan, à dəcə a tinen ahay inde fok, aday sa ba anan nga anahan anga aday way sə daliyugo ahay tâ saa nəsen anan mivél bay.

Kâ saa gəzlen anan do ahay pi zek wa bay

¹ Mərak uno ahay, kwanay kə dəfen nga pə Yesu Almasihu, winen nə Bahay a mənuko tə mazlaḅ awan. Anga nan kutok, kâ saa gəzlen anan do ahay pi zek wa bay. ²⁻³ Anga minje a nà, do zlile a kà zlak ayak à man sə halay nga a kwanay, zana pi zek lele awan, wurdek sə gura à alay inde. Kwanay ki viren anan zlangar anà do sə zlile ata awan, ki jen anan: «Hayak, njahay pa man lele awan.» Aday do hinen inde ite, winen mətawak awan, zana anahan pi zek mə ngəraw a, kà zlak ayak re. Aday anà dowan mətawak a ata ki jen anan: «Zla, kâ saa tavay tiya!» kabay ki jen anan: «Njahay à məndak à man a anan.» ⁴ Ka sak i gen kətanən cəna, ki gen ines sə gəzla anan do ahay pi zek wa. Ki gen way ataya nə tə abayak nga lelibay aya bidaw?

⁵ Mərak uno nen sə pəlay ataya awan, pəken uno sləmay aday. Mbərom a walay do mətawak aya həna pə daliyugo aday tã njad zlile hinen ta sa dəf nga pə Yesu, aday tē lavan nga anà man sə njahay sə bahay kawa anahan sə zlapən anan anà do sə pəlay winen ataya awan. ⁶ Aka aday kwanay ki men nga adəka nà, sə kədəy anan do mətawak aya nə kəkəməw? Sə bənək ikwen mbiyed həna nà, maya anaw? Sə ngəza kwanay həna pa 'am sə bahay ahay nà, maya anaw? Sa ga way ataya nə do sə zlile aya awan. ⁷ Sə təra anan sləmay a Yesu Almasihu Mbərom sə varak ikwen lele ata à məndak dukwen, tinen aya re.

⁸ 'Am inde mə vinde à Deftere a Mbərom inde, a wa: «Pəlay anan do sə cakay su doh anak kawa

iken sə pəlay anan nga anak ata awan.* » Kak kə dəfen anan apan anà 'am a Bahay Mbərom ma ja ata tə dīdek cəna, ki gen way lele awan. ⁹ Əna kak ka sak a gəzlen anan dō ahay pi zek wa cəna, ata ki gen ines. Aday asa, 'am a ma ja ata i gak ikwen sariya kutok, anga kə kədiyen anan 'am ata awan. ¹⁰ Anga kak dō kə bənak anan à 'am wa anà 'am a Mbərom mə baslay aya fok, aday kə tawadək pə kərtek a wa, ata kə nəsek anan 'am ataya fok re. ¹¹ Anga sa jəka: «Kâ ga mədīgweđ bay†» ata nà, dōwan a sa jəka: «Kâ vad nga su dō bay‡» ata re. Natiya, kwa â ga nə kə jənək uho bay, əna kə vədək nga su dō cəna, kə nəsek anan 'am a Mbərom ata coy re. ¹² Anga nan, na jak ikwen, na wa: Jen 'am aday gen mer su way lele aya awan, anga Mbərom i i gak ikwen sariya nə pə ana kwanay sə dəfan apan anà 'am anahan bay ata awan. 'Am ata nà, sə təmay ahay dō à atahasl wa nə winen awan. ¹³ Kak aday abay dōwan kə gak ikwen i zek wa bay nà, ki gen anan i zek wa anà Mbərom a nə kəkəma kəla anaw? Həna, Mbərom i gak ikwen sariya. Bina saa mbasay pə sariya cəna, dōwan a aday dō a gan i zek wa ata awan.

Adaf nga pə Yesu ta sa ga mer su way lele aya awan

¹⁴ Mərak uno ahay, kak aday dō a ja ta 'am, a wa: «Nen nà, nə dəfək nga pə Yesu», aday a njad sa ga anan way ana Mbərom a sa jan ata bay nà, i gan dədəf nə kəkəməw? Adaf nga pə Yesu a matanan ata nà, i tam anan bay re asanaw? ¹⁵ Izəne, mərak

---

* **2:8** Ca pə Farillaaji Lewiŋko'en 19.18. † **2:11** Ca pə Gurtaaki 20.14, Tooktaaki Tawreeta 5.18. ‡ **2:11** Ca pə Gurtaaki 20.13, Tooktaaki Tawreeta 5.17.

ahay inde à wulen su doh a kwanay, zana a tinen ibay, way sa pa inde patan ibay re. ¹⁶ Do à wulen a kwanay wa kutok, i jan anà mərak a matanan ataya: «Njihen lele, mad̄ â gak ikwen bay, may â han pikwen bay re», əna kə varak atan way a a tinen a sa gan may ata bay nà, saa gan atan dəɖaffa nə maw? ¹⁷ Adaf nga pə Yesu a dukwen matanan. Kak aday dowan a kà jak a ɖaf nga pə Yesu, aday a ga way sa zlan à nga anà Mbərom a bay cəna, adaf nga anahan ata nà, ma mac awan.

¹⁸ Izəne dowan a i ja nà: «Do ahay inde ta ɖaf nga pə Yesu lele. Do maza aya inde ta ga mer su way lele a re.» Matanan, nen ni mbədahan apan natiya: Duko anan bidaw, ki ɖaf nga pə Yesu, aday ki gan mer su way lele aya bay ata nà, kəkəmaw? Nen na ja nà, ki sənən anan nə ɖəfak nga pə Yesu, anga mer su way uno sa ga lele ataya awan. ¹⁹ Kə ɖəfak nga pə Mbərom nə winen kərtektəkke ɖaw? Lele, əna setene ahay dukwen ta ɖaf apan nga matanan re, aday tə jəjaran. ²⁰ Iken nə mə səder awan! Kak do kə ɖəfak nga pə Mbərom nà, i ga mer su way anahan awan. Matana bay cəna, adaf nga anahan ata, winen ma mac awan. A nak nə ni ɖakak anan: ²¹ Bije a mənuko Ibərahima nà, Mbərom a təra anan do ɖidek a pa 'am anahan nà, tə cəved wuraw? Na wa, Ibərahima a ɖaf anan wan anahan Isiyaku sə gəɖan dundo anga Mbərom aday ba? ²² Həna kə sənək kutok ba, Ibərahima a ɖaf nga pə Mbərom, ta sa ga mer su way awan. Natiya, ti mer su way anahan sa ga ataya nà, a ɖaf nga pə Mbərom tə mivel kərtek a kutok. ²³ A təra nà, kawa ana Deftere a Mbərom sa ja ata awan,

a wa: «Ibərəhima kè dafak nga pə Mbərom. Anga nan, Mbərom a ca apan nə winen dō didek awan. §» Tə ngaman car a Mbərom re. ²⁴ Ka san zle kutok, Mbərom a ca pu dō kawa dō didek a nà, ti mer su way, bina ta sa daf apan nga dəkdek bay.

²⁵ Aday asa, Rahab, uwar sa dah uho ata dukwen, matanan re. Mbərom a ca apan kawa winen dō didek a nà, anga a təma anan dō maslan sə Yahuda ahay àga winen, aday a man atan zek sə gəday atan ahay à wulen su doh wa tə cəved hinen ata awan.*

²⁶ Natiya kutok, kak abay apasay su dō kà nak à winen wa nà, dōwan ata winen tə sifa re daw? A'ay, dōwan ata kè məcak asanaw! Adaf nga pə Mbərom a dukwen, matanan. Kak dō a njad sa ga mer su way lele aya bay cəna, adaf nga pə Mbərom ata nà, ma mac awan.

3

Agan nga anà miresl

¹ Mərak uno ahay, kwanay nà, dō ahay bayak a tē pəlay sə təra dō sə tətakan anan way anà dō ahay bay. Anga sariya mbala Mbərom saa gan umo à manay dō sə tətakan way anà dō ahay ata nà, i zalay su dō a azar aya awan.

² Mənuko a fok, saray bayak a dā ga ines ahay. Kak dō inde a ga ines tə miresl anahan itəbay nà, ata winen dō lele tə mindel, aday ines inde apan ibay. A san sa gan nga anà zek anahan zle fok.

³ Gəbuko minje sə pəles aday. Tə dəfan rəslom cədew a à 'am inde, aday a sa bənan atan à 'am

---

§ 2:23 Ca pə Laataanooji 15.6. * 2:25 Ca pə Yosuwā 2.1-21.

wa, aday zek anahan fok a saa zla ta man sa nan atan ata kutok. ⁴ Gəɓuko minje hinen asa, kawa kwalalan məduwen ataya awan. Tinen məduwen aya ba? Əna tə ngəza atan dukwen tə way cəɗew aya awan. Kwa maɗ a ɓal tə məgalak a dukwen, ti ngəza anan tə way a cəɗew ata ta man a aday a nan atan sa zla ata re. ⁵ Matanan dukwen, miresl su do, kwa â ga nə cəɗew a mənjoek, a ga mer su way məduwen aya awan.

Kə sənən zle re, uko nà, winen mənjoek à adazlan a inde, əna kà sak a tam pa saf cəna, uwaw a ban anan saf nə fok. ⁶ Natiya re, miresl su do nà, kawa uko ata awan. Ines sə daliyugo a anan fok mə halay nga nà, pə miresl su do awan. A mba apan si nes anan zek fok. Miresl a han uko sə lize anan sifa su do fok nə matanan. Uko ata kutok nà, a nay ahay à dəlov sə uko sə mbacay itəbay ata wa.

⁷ Do ahay ta mba apan sə kəta anan way sə kiɓe ahay cara cara: gənaw ahay, məvuhom ahay, way sa zla tə kutov ahay, aday way sə njahay à a'am inde ataya re. ⁸ Əna dowan a mba apan sə kəta anan miresl itəbay. Miresl a aday dukwen, winen sədøk awan, a njahay səkəffe itəbay, anga winen ma rah a tə umom sa vad do ata awan. ⁹ Tə winen nà, də həran anan nga anà Bəbay a mənuko Mbərom. Aday tə winen a re də təra anan do azar aya à məndak, tinen dukwen mə ndakay aya ta ga minje tə Mbərom re. ¹⁰ 'Am sə ahar nga, 'am sə təra do à məndak, a nay ahay à 'am kərtek a wa. Mərak uno ahay, lele abay dī ga matanan bay. ¹¹ Anga a'am mugom a halaf halaf a, tə a'am aday hərbəbe ata nà, ti nay ahay à kurok kərtek a wa daw? ¹² Mərak uno ahay, təroz nà, i wahay duwaz

bay asanaw? Viyes dukwen i wahay teroz bay re. Matana re, a'am mugom a i nay ahay à kurok sə a'am hærbebe wa bay re.

Kəlire sa nay ahay à mburom wa

¹³ Do inde à wulen a kwanay winen kəlire a daw? A zla tə cəved lele aya awan, â ga nə way lele aya ta sa ma nga anahan à mëndak adəka kutok. Ata do ahay ti san anan, winen do kəlire awan. ¹⁴ Əna do ahay inde tinen apan ti ga sarak à wulen a tinen inde kə zalak, aday tə pəlay saa zla pa 'am nə, zek a tinen aya dəkdek asa. Kak kwanay matanan cukutok nə, kə hərən anan nga anà zek bay, kə məminen anan didek a Mbərom bay re. ¹⁵ Anjahay sə wurwer matanan ata nə, sa var nə Mbərom bay. Wita wurwer sə daliyugo a anan. Apasay a Mbərom uda ibay, way sə alay ana Fakalaw. ¹⁶ Anga kak do ahay ti ga sarak pi zek ahay anga sə pəlay cəved sa zla pa 'am cəna, ata 'am i zlan atan pi zek ahay sabay, aday sədœk i təra way sə alay a tinen ahay fok.

¹⁷ Aya əna, do tə kəlire mbala Mbərom sa var ata nə, mivəl anahan nə lele, aday a gan may dukwen anà zay, a tere tə do ahay bay, əna a pəkan sləmay pa 'am anà do ahay adəka. Do ahay ta gan i zek wa lele, a ga nə way lele aya awan. A gəzla anan do ahay pi zek wa itəbay. Mbadəmbada inde à nga anahan itəbay re. ¹⁸ Do sə ndakay do ahay pi zek ataya nə, tə varan anà do ahay nə zay. Mer su way a tinen sa ga ataya dukwen, a ndav tə way lele aya awan, anga wita nə mer su way sa zlan à nga anà Mbərom awan.

4

Dâ pəlay way sə daliyugo ahay bay

¹ Kə tərīhen aday kə vəden zek nà, angama kərtek anaw? Na wa, anga ubor si zek a kwanay sa lah sa vad zek à mivel a kwanay ahay inde ba?

² A nak ikwen sa njad way lele aya, əna kə njiden atan bay. Anga nan kutok, a nak ikwen sa vad anan wa do azar aya anga sa njad anan way ataya awan. Ki gen ide pə way, əna kə njiden anan bay. Anga nan kutok, kə tərīhen, kə vəden zek. Aya əna, kə njiden anan way a kwanay sa ga apan ide ataya bay, anga kə cəcihen anan pə Mbərom wa bay. ³ Kwa â ga nə ki gen amboh anà Mbərom dəp nà, ki njiden bay re, anga kə cəcihen tə mivel kərtek a bay. Kə cəcihen nə way sa zlak ikwen à nga à kwanay a vərre.

⁴ Kwanay kə mbədīhen anan ləen anà Mbərom. Dowan a kə pəlak way sə daliyugo ahay cəna, ata winen kə tərak do manide ana Mbərom. Kwanay kə pəlen sə dəfen apan anà way sə daliyugo ahay ite nà, ata kwanay nə do manide a Mbərom ahay re. ⁵ Kâ saa bayiken sa jəka 'am a Mbərom a ma ja à Deftere inde ata nà, i təra kəriya bay. A wa: «Apasay mbala Mbərom a sə varak uko à mivel inde ata nà, winen sərak a tə mindel.» ⁶ Aya əna, sumor a Mbərom dūkwən a zalay sərak anahan a re. Anga nan, Deftere a ja nà: «Mbərom winen a ngazlan uda saray anà do sə kwecele ahay, əna a gan sumor nà, anà do sa ma nga a tinen ahay nə hənək à məndak ataya awan.* »

---

* 4:6 Ca pə Balndi 3.34.

⁷ Anga nan kutok, dāfen anan apan anà Mbərom. Ngizlen anan saray à cəved inde anà Fakalaw, aday i hawak ikwen dāren. ⁸ Hədəken ahay pə cakay anà Mbərom, aday winen a dukwen i hədəkey ahay pə cakay a kwanay ahay re. Kwanay dō sə ines ahay, binen anan ines à mivel a kwanay ahay wa. Kwanay dō aday abayak nga mə gəzla cuwcew ataya awan, tiven anan abayak nga a kwanay pə Mbərom. ⁹ Ines a kwanay a ma ga ataya tē cəbak ikwen ite, zlihen pi zek aday yimen apan ite. Kê mbisen sabay, yimen adəka. Kê tislən mivel sabay, əna mivel â cəbak ikwen adəka. ¹⁰ Men anan nga a kwanay à məndak pa 'am a Mbərom. Ata winen i cakaf kwanay ite.

Mbəsiken sa man anan mungok anà zek ahay

¹¹ Mərak uno ahay, kê gədən anan azar i zek ahay rococo bay. Anga dōwan a kə gədak anan azar anà dō a Yesu, kabay kə mak anan anan mungok anà dō a Yesu cəna, winen a gədan azar aday a man anan mungok nà, anà 'Am a Mbərom. Aka aday ka sak a man anan mungok anà 'Am a Mbərom nà, ata kə dəfan apan sabay bidaw? Ka gan adəka nə sariya. ¹² Sə varan 'Am a Mbərom anà dō ahay nə zek a Mbərom awan. Matanan, saa mba apan sa gan atan sariya a dukwen, winen a re. Winen a kərtek, i mba apan sa tam anan dō ahay, aday i mba apan sə lize atan wa re. Aday iken? Kak iken ki man anan mungok aday ki gədan azar anà mərak anak nà, ka jan à nga anak a nə iken wayaw?

Kê həren anan nga anà zek bay

¹³ Ngatay aday, pəken uno sləmay həna, kwanay dō sa jəka: «Izəne biten, izəne sidew nà, mi zla à man dəren awan. Mi i vak ayak, mi i gay masa tə way ahay sa njad anan dala.» ¹⁴ Kwanay a dō sa ja 'am matanan ataya nà, kwa way a saa təra sidew ata nà, kə sənen zle daw? Sifa a kwanay a aday nə awan a maw? Kwanay kawa matapasl ahay həna vegege, aday azanan mənjoek asa cəna, dōwan i canan atan sabay ata awan. ¹⁵ Abay lele cəna, ki jen nà: «Kà zlak anan à nga à Mbərom ite nə mi ga inde aday mi ga natiya kabay natiya awan.» ¹⁶ Aka aday kwanay gədek sə mbəlen anan ta sə həran nga anà zek ta 'am vərre. Wita nə lelibay.

¹⁷ Natiya awan kutok, kak dōwan a a san sa ga way lele aya zle, aday kà gak atan bay cəna, dōwan ata kà gak ines pa 'am a Mbərom.

5

Do sə zlile ahay tàyam

¹ Ngatay aday, pəken uno sləmay, kwanay dō sə zlile ahay. Zlihen pi zek, aday yimen, anga dəcə i nay ahay pikwen. ² Zlile a kwanay ahay tə rəbasak, mumok ahay ta pak ikwen anan zana a kwanay ahay, ³ dala a kwanay ahay dukwen mangaz kà pak anan. Mangaz ata nà, a ra pikwen 'am, anga kwanay azay aya awan, aday azanan mangaz i pak ikwen anan zek cite re, kawa uko sa vak anan zana. Daliyugo winen apan i ndav, cəkəbay kwanay apan ki hilen zlile hwiya re. ⁴ Kagasl, kwanay gədek a pa anan dala ana dō sə halan nga anà way à guvo a kwanay wa ataya awan.

Pæken sləmay aday, tinen apan ti zlah pikwen, aday Mbərom Ba Məgala kə slənek ayam a tinen.

⁵ Kwanay apan ki pen uho a kwanay həna pə daliyugo, kawa sa zlak ikwen à nga. Ki pen way lele, kwanay ma har aya lele, kawa sla sə viya maray ahay. ⁶ Kwanay gədek a ban anan dō mənjàna ines ataya, aday kwanay mbəram patan sa vad atan re. Tinen ta mbak apan sa ga pikwen məgala itəbay.

Gen anan ngatay aday

⁷ Anga nan kutok, mərak uno ahay, na jak ikwen, na wa: Gen anan ngatay aday nà, hus pə ana Bahay a mənuko sa may ahay. Ənga, cen pu dō sa ga mer à guvo aday. A njahay tete, a ba hus iven ndaw i ga, aday kə caslak way coy dukwen, i ba iven sə məkəsəfay ataya re. ⁸ Kwanay həna dukwen, ben, njihen tete matanan re. Ngizlen saray lele, anga luvon ana Bahay a mənuko i sa may ata, winen bəse, i dəzley ahay coy.

⁹ Mərak uno ahay, kə zlihen pi zek ahay bay, anga aday Mbərom à sa gak ikwen sariya bay. Dō sa ga sariya, winen apan i ba pə məsudoh, a nan sa nay ahay.

¹⁰ Mərak uno ahay, bayiken pu dō maja'am a Mbərom a kwakwa ataya aday, ta jak 'am tə sləmay a Mbərom. Tətiken anjahay a tinen ahay re, anga ta gak dəce ahay, aday ta gak ngatay hwiya. ¹¹ Da san zle, dō sə səmen anà dəce ahay nà, dā ja bine siwaw nə Mbərom kə dəfak patan ngama. Kə slənen ləbara sə ngatay ana Ayuba sa ga ata bidaw?* Aday Mbərom kə varak anan way sə mível anahan ahay

---

* **5:11** Ca pə Ayuba 1.1 - 2.10.

pə dəba wa re.† Tə didek a cəna, do ahay ta gan i zek wa anə Mbərom, aday a pəlay atan tə mindel re.

12 Mərak uno ahay, mə zakay a jiya nà, kà saa mbiden pə awan bay. Kwa â ga ki mbiden nə tə mburom, kwa â ga ki mbiden nə tə daliyugo, kâ mbiden tə awan bay fok. Adəka nà, jen «Ayaw» kabay «A'ay» cəna, kà slak coy. A saa zalay matanan bay, anga aday Mbərom â saa ban kwanay à sariya anahan inde bay.

13 Kəmaya, dowan inde à wulen a kwanay, winen apan i sa dəcə dāw? A cəcə Mbərom â man zek. Dowan inde winen apan i taslay mivel dāw? A həran nga anə Mbərom tə ara ahay.

14 Dowan inde à wulen a kwanay winen dəvac a dāw? A ngaman anə məcəd sə egliz ahay àga winen awan, tâ ga apan amar tə sləmay a Bahay a mənuko Yesu, aday tâ ga amboh anga do sə dəvac ata awan. 15 Kak do ataya tə dəfak nga pə Mbərom acəkan nà, Mbərom i təma amboh a tinen, i man zek anə do sə dəvac ata awan, dowan ata i mbar acəkan kutok. Kak ines anahan ahay ma ga inde dukwen, Mbərom i pəsen anan.

16 Anga nan kutok, na wa: Diken anan ines a kwanay i zek ahay lele. Gen amboh anga mərak ahay à wulen a kwanay re. Gen matanan, anga aday kâ mbəren ite. Amboh su do didek a pa 'am a Mbərom nà, məgala uda awan, a ma zek bayak a re. 17 Eliya nà, do zəzen a kawa mənuko bidaw? Kà gak amboh tə mivel kərtek awan anga aday iven â ga bay.‡ Ava maakan tə kiya mbərka nà, iven ata kà gak bay acəkan. 18 Pə dəba anahan a wa

---

† 5:11 Ca pə Ayuba 42.10-17. ‡ 5:17 Ca pə 1 Laamii6e 17.1.

ɔ̄ukwen, kà gak amboh asa. Mbərom kə mbakak ahay alay pə iven wa, iven kà gak lele, aday pə dəba wa, way sa pa ahay fok tə nahak maza awan. §

¹⁹ Mərak uno ahay, kak dowan a kə slarak à cəved sə dīdem wa nà, lele cəna sa may anan pə cəved lele awan. ²⁰ Sənen anan aday, kak dowan a kə mak anan dō sə atahasl pə cəved lele a nà, kə təmak anan anan sifa anà dō sə atahasl ata awan. Kwa á ga nà, ines anahan ahay inde bayak a dəp nà, Mbərom i pəsen anan.

---

§ 5:18 Ca pə 1 Laami6e 18.1, 41-46.

Aḅan 'am wiya awan
New Testament in Mbuko (CM:mqb:Mbuko)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbuko

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mbuko

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
85377c5a-ee2b-5540-a6b5-8f8a5a729092